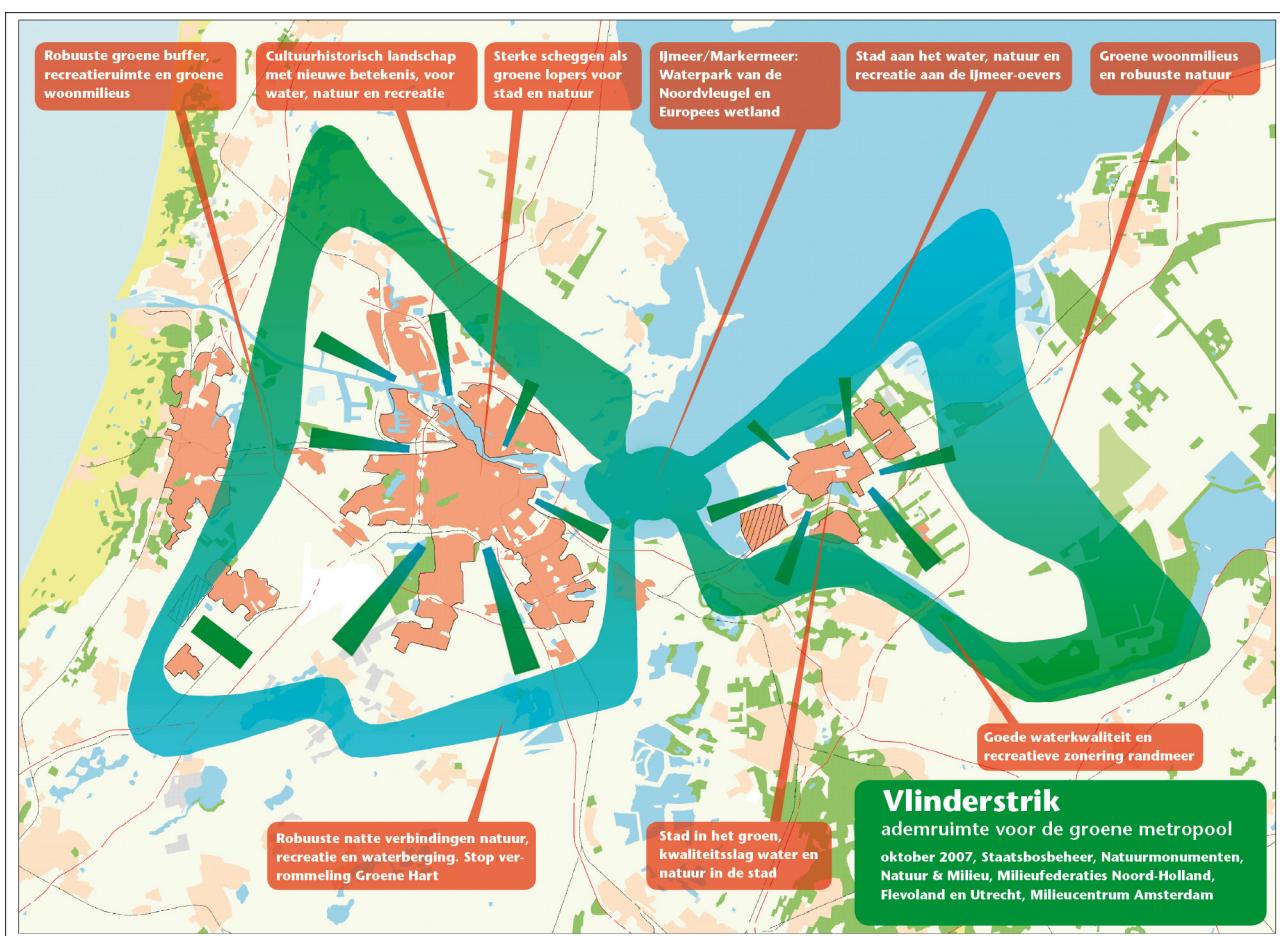

De Vlinderstrik: ademruimte voor de groene metropool

Visie op de groenblauwe structuur van de Noordvleugel van de Randstad

De ruimtelijke ontwikkeling in de Noordvleugel van de Randstad richt zich op het versterken van de concurrentiekraft ten opzichte van andere Europese metropolen. De sleutel in deze concurrentieslag zijn mensen. Mensen die in 2040 graag in een groene omgeving willen wonen, werken en recreëren.

“Groen” is een kansrijke concurrentiefactor voor de Noordvleugel. Nu nog zijn stad en land twee werelden: wonen, werken en in de file staan tegenover landschap, boeren en natuur. Om de Noordvleugel succesvol te laten zijn, moeten de landschappen een integraal geheel zijn van het stedelijk netwerk.

Vlinderstrik: natuur en metropool onlosmakelijk met elkaar verbonden

Het succes van de Noordvleugel is verbeeld in de Vlinderstrik. De Vlinderstrik is een ruimtelijk concept waarin allerlei functies van de metropool een plek hebben, zoals recreatie, waterberging en groene woonmilieus. In de Vlinderstrik zijn stadsparken, recreatieve gebieden, plassen, hoogwaardige natuurgebieden en waardevolle (cultuur)landschappen met elkaar verbonden. Grotendeels bestaan deze gebieden al, het is de kunst de ontbrekende delen in te vullen en zwakke schakels te versterken. Bij de netwerkstad Noordvleugel hoort een groenblauw netwerk, natuur en water zijn geen contramal van de stad maar een integraal onderdeel ervan.

Realiseren van de Vlinderstrik vraagt een (investerings)agenda voor de Noordvleugel, kernelementen daaruit zijn:

1. Herstel, versterk en ontwikkel natuur- en recreatiegebieden en verbindingen tussen deze gebieden. De “losse” groengebieden in de Noordvleugel moeten uitgroeien tot een robuuste structuur met toekomstwaarde. Een structuur die tegen een stootje kan en ruimte biedt voor het combineren van functies.
2. Vergroot de gebruikswaarde van gebieden in en om de stad en geef ze nieuwe kwaliteiten. De relatie tussen stad en land moet opnieuw vorm krijgen. In 2040 dienen groene gebruiksfuncties aan te sluiten bij de behoefte aan groen in en om de stad en aan een divers recreatief aanbod. Het landelijk gebied krijgt een nieuwe betekenis door bij te dragen aan gezondheid en zorg en het opvangen van klimaateffecten.
3. Laat ruimtelijke ontwikkelingen aansluiten bij de dynamiek en landschappelijke kwaliteit van de (deel)gebieden.
De Noordvleugel bestaat uit sterk van elkaar verschillende landschappen en dat gegeven vraagt om uiteenlopende ontwikkelingsstrategieën. Een voorbeeld: concentreer bebouwing liever in hogodynamische moderne droogmakerijen als de Haarlemmermeer dan in oude cultuurlandschappen.

De Vlinderstrik verbindt stad en land én verbindt groene gebieden in de Noordvleugel tot één geheel. De Vlinderstrik krijgt zo betekenis voor het geheel, maar ook voor de deelgebieden. In deze deelgebieden komt de confrontatie van ruimtelijke opgave met beleving het meest direct tot uiting.

Het IJmeer en Markermeer zijn open gebieden die een grote waarde hebben voor natuur en recreatie. Om beide functies beter tot hun recht te laten komen, moet de waterkwaliteit verbeteren. Dit is onder andere mogelijk door de aanleg van een natuurboulevard bij Almere en het herstel van de natuurlijke overgangen van land naar water. Deze maatregelen verbeteren zowel de bestaande kwaliteit als de toegankelijkheid van het gebied.

In de buitenste flanken van de Vlinderstrik is plaats voor groene woonmilieus. Bestaande structuren als Oostvaardersplassen, Veluwe, Zaanse veenweidegebieden en Kagerplassen zijn met elkaar te verbinden. Door meer oppervlaktewater te realiseren, neemt het waterbergend vermogen en het recreatief gebruik van deze gebieden toe.

De Vlinderstrik maakt ook zorgen duidelijk. De ruimte tussen Haarlemmermeer en Vechtplassengebied is nu verrommeld, natuur en recreatie sluiten slecht op elkaar aan. Water is hier het verbindende element dat meer tot zijn recht moet komen.

De Vlinderstrik verbeeldt de samenhang tussen bestaande ruimtelijke opgaven voor de Noordvleugel, vult deze aan en geeft ze kwaliteit. De Vlinderstrik is de ademruimte van de groene metropool, als onderdeel van een Europees netwerk van natuur en metropolen.

